

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хишиг-Өндөр сумын Соёлын төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2022/92/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2022 он</p>	<p>Булган аймаг дахь Төрийн аудитын, дарга тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр Утас: 70642580 Цахим хаяг: Ankhubayrd@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: Г.Намчинсүрэн Утас: 70342716 Цахим хаяг: Namchinsureng@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

Товчилсон үгийн жагсаалт.....	2
1.Аудитын тайлангийн дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	10
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1 Ерөнхий зүйл.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	12
3.4 Материаллаг байдал.....	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	14
3.8 Аудитын гол асуудал.....	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	15
4. Аудитын илрүүлэлт.....	15
4.1 Залруулсан алдаа.....	15
4.2 Төлбөрийн акт.....	15
4.3 Албан шаардлага.....	16
4.4 Зөвлөмж.....	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1. Аудитын тайлангийн дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

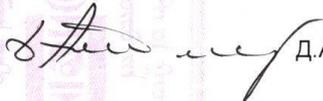
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

D:\bichighereg\2022A4\toot

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	16,225,130.00	16,277,180.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	16,225,130.00	16,277,180.00
354	Хангамжийн материал	16,225,130.00	16,277,180.00
35410	Бичиг хэргийн материал	22,500.00	22,500.00
35420	Аж ахуйн материал	14,108,330.00	14,160,380.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,845,000.00	1,845,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	249,300.00	249,300.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	114,000,268.93	101,111,020.15
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	114,000,268.93	101,111,020.15
392	Биет хөрөнгө	112,346,268.93	99,457,020.15
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	745,717,239.51	745,717,239.51
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(658,716,894.94)	(671,145,515.62)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	12,030,243.00	16,645,243.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,820,166.37)	(6,984,337.84)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	17,534,405.02	17,534,405.02
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,870,503.29)	(16,565,959.92)
39217	Ном	14,471,946.00	14,255,946.00
393	Биет бус хөрөнгө	1,654,000.00	1,654,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,654,000.00	1,654,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	130,225,398.93	117,388,200.15
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	130,225,398.93	117,388,200.15
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	130,225,398.93	117,388,200.15
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(76,797,947.01)	(89,635,145.79)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(76,797,947.01)	(76,797,947.01)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(12,837,198.78)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	129,280,194.66	129,280,194.66
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	130,225,398.93	117,388,200.15

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	133,856,593.00	140,540,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,661,843.00	1,095,700.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,661,843.00	1,095,700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,351,843.00	1,095,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	930,700.00	1,095,700.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,421,143.00	-
120009	Бусад орлого	3,310,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	128,194,750.00	139,444,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,303,850.00	175,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,303,850.00	175,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	126,890,900.00	139,269,600.00

Хишиг-Өндөр сумын соёлын төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	126,890,900.00	139,269,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	143,958,022.91	153,161,498.78
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	143,958,022.91	153,161,498.78
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	107,041,461.91	138,367,132.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	66,075,434.00	45,074,167.00
210101	Үндсэн цалин	51,495,895.00	36,297,350.00
210102	Нэмэгдэл	14,579,539.00	8,776,817.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	8,763,109.00	5,846,234.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,048,561.00	4,050,273.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	611,719.00	441,191.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	666,973.00	353,229.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	130,497.00	88,457.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,305,359.00	913,084.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,700,921.00	65,807,453.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	665,161.00	551,068.00
210302	Түлш, халаалт	12,035,760.00	65,256,385.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	262,340.00	1,106,260.00
210401	Бичиг хэрэг	78,000.00	84,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	119,640.00	99,810.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	75,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	89,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	64,700.00	757,650.00
2105	Нормативт зардал	44,800.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	44,800.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,212,920.00	1,061,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	88,950.00	80,000.00
210604	Урсгал засвар	1,123,970.00	981,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	68,000.00	56,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	68,000.00	56,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,213,525.00	2,127,770.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,105,525.00	1,111,250.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	16,520.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,700,412.91	17,288,248.78
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	15,700,412.91	17,288,248.78
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,916,561.00	14,794,366.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21,373,753.00	13,492,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20,619,300.00	13,292,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	754,453.00	200,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	15,542,808.00	1,301,766.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,542,808.00	1,301,766.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(10,101,429.91)	(12,621,198.78)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	24,458.99	216,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	24,458.99	216,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(24,458.99)	(216,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(10,125,888.90)	(12,837,198.78)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	77,743,151.28	129,280,194.66	(66,672,058.11)		140,351,287.83
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-		-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	77,743,151.28	129,280,194.66	(66,672,058.11)	-	140,351,287.83
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-		-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-		-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-		-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(10,125,888.90)		(10,125,888.90)
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	77,743,151.28	129,280,194.66	(76,797,947.01)	-	130,225,398.93
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	77,743,151.28	129,280,194.66	(76,797,947.01)	-	130,225,398.93
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-		-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	77,743,151.28	129,280,194.66	(76,797,947.01)	-	130,225,398.93
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-		-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-		-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-		-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-		-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(12,837,198.78)		(12,837,198.78)
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	77,743,151.28	129,280,194.66	(89,635,145.79)	-	117,388,200.15

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	129,125,450.00	140,540,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	930,700.00	1,095,700.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	930,700.00	1,095,700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	930,700.00	1,095,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	930,700.00	1,095,700.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	128,194,750.00	139,444,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,303,850.00	175,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,303,850.00	175,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	126,890,900.00	139,269,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	126,890,900.00	139,269,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	129,125,450.00	140,540,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	129,125,450.00	140,540,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	92,208,889.00	125,745,934.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	66,075,434.00	45,074,167.00
210101	Үндсэн цалин	51,495,895.00	36,297,350.00
210102	Нэмэгдэл	14,579,539.00	8,776,817.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	8,763,109.00	5,846,234.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,048,561.00	4,050,273.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	611,719.00	441,191.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	666,973.00	353,229.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	130,497.00	88,457.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,305,359.00	913,084.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	13,548,856.00	65,807,453.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	665,161.00	551,068.00
210302	Түлш, халаалт	12,883,695.00	65,256,385.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	262,340.00	1,192,060.00
210401	Бичиг хэрэг	78,000.00	60,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	119,640.00	99,810.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	75,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	89,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	64,700.00	867,450.00
2105	Нормативт зардал	44,800.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	44,800.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	387,700.00	4,679,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	4,299,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	88,950.00	80,000.00
210604	Урсгал засвар	298,750.00	300,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	68,000.00	56,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	68,000.00	56,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,758,650.00	2,916,020.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,650,650.00	1,899,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	16,520.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,300,000.00	175,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,300,000.00	175,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,916,561.00	14,794,366.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21,373,753.00	13,492,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20,619,300.00	13,292,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	754,453.00	200,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	15,542,808.00	1,301,766.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,542,808.00	1,301,766.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны / төгрөгөөр /	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	140,637,600.00	139,063,534.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	140,637,600.00	139,063,534.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	127,145,000.00	125,570,934.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	46,017,800.00	45,074,167.00
210101	Үндсэн цалин	38,158,700.00	36,297,350.00
210102	Нэмэгдэл	7,859,100.00	8,776,817.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,212,400.00	5,846,234.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,371,700.00	4,050,273.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	460,200.00	441,191.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	368,100.00	353,229.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	92,000.00	88,457.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	920,400.00	913,084.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	65,975,800.00	65,807,453.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	665,300.00	551,068.00
210302	Түлш, халаалт	65,310,500.00	65,256,385.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,193,000.00	1,192,060.00
210401	Бичиг хэрэг	60,000.00	60,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	100,000.00	99,810.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	75,000.00	75,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	90,000.00	89,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	868,000.00	867,450.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,680,000.00	4,679,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,300,000.00	4,299,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	80,000.00	80,000.00
210604	Урсгал засвар	300,000.00	300,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	58,000.00	56,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	58,000.00	56,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,008,000.00	2,916,020.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,900,000.00	1,899,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	16,520.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,000.00	1,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,492,600.00	13,492,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,492,600.00	13,492,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	13,292,600.00	13,292,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00	200,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	140,655,600.00	140,365,300.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	139,269,600.00	139,269,600.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	139,269,600.00	139,269,600.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,386,000.00	1,095,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,386,000.00	1,095,700.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	/ төгрөгөөр /
			Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,303,850.00	175,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,303,850.00	175,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,300,000.00	175,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,300,000.00	175,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,300,000.00	175,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,850.00	-
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,850.00	
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,303,850.00	175,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,303,850.00	175,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,303,850.00	175,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын Соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын газрын ахлах аудитор Г.Намчинсүрэн гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Ж.Энхцоодол, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Анхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хишиг-Өндөр сумын Соёлын төв нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 01 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хишиг-Өндөр сумын Соёлын төв нь соёлын өвийг эрэн сурвалжилж, өвлүүлэн уламжлуулж, иргэдийнхээ хүсэл эрмэлзэлд нийцсэн цаглашгүй арвин өв сангаар үйлчилэн, урлагийн мэдрэмжийг дээшлүүлж, авьяаслаг хүмүүнийг тодруулна гэсэн зорилтыг тодорхойлжээ.

Хишиг-Өндөр сумын үйл ажиллагааны чиглэлээ дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Ард иргэдэд соёлын үйлчилгээний хүртээмж, чанарыг дээшлүүлж хүргэх;
- Ардын авъяастны идэвхи санаачлагыг өрнүүлж, ур чадварыг хөгжүүлэх;
- Иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх;

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай
- Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай
- Төрийн албаны тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай
- Төсвийн тухай хууль
- Хөдөлмөрийн тухай хууль -Хүчингүй болж, шинэчлэн найруулагдсан

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан Аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг зохион байгуулах журмын дагуу Байгууллагын дотоод хяналтын журмыг байгууллагынхаа онцлогт тохируулан боловсруулаагүй, дотоод хяналтын ажил төлөвлөөгүй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын нэгж болон орон тоо байхгүй.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хишиг-Өндөр сумын Соёлын төв нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузель сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны жилийн эцсийн тайлангийн нийт зардал 143,982.4 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 2,159.7 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувь буюу 1,619.8 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хишиг-Өндөр сумын Соёлын төв нь 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 12,837.2 мянган төгрөгөөр буюу 10.9 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага			
Урьдчилгаа			
Бараа материал	16,225.1	16,277.1	52.0
Үндсэн хөрөнгө	114,000.3	101,111.1	-12,889.2
Нийт хөрөнгө	130,225.4	117,388.2	-12,837.2
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	130,225.4	117,388.2	-12,837.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	130,225.4	117,388.2	-12,837.2

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 16,277.1 мянган төгрөг болж 52.0 мянган төгрөгөөр 52.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд 2,136.7 мянган төгрөгийн аж ажуй материал худалдан авснаас 2,084.6 мянган төгрөгийг зарцуулснаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл нь 795,806.8 мянган төгрөг болж 4,399.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь ардын хөгжмийн зэмсэг бэлтгэсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгөөс үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн хөрөнгө байхгүй, байгууллагын даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 2-ний өдрийн А/14 тоот тушаалаар 216.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данснаас хассан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 117,388.2 мянган төгрөг болж 12,837.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

Байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 6,683.7 мянган төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар өссөн байгаа нь урсгал зардлын санхүүжилт нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 9,203.5 мянган төгрөгөөр буюу 6 хувиар өссөн байна. Энэ нь 1 албан хаагч тэтгэвэрт гарахад төрөөс олгодог нэг удаагийн тэтгэмжийг олгосонтой холбоотой байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга байхгүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

БУА-2022/92/НА-СТА-ТШЗ

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, нийт зарлагыг 148,900.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлж 8,262.4 мянган төгрөгөөр бууруулан 140,637.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 140,637.6 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 139,269.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 1,386.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 139,269.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 1,095.7 мянган төгрөг, нийт 140,365.3 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 139,063.5 мянган төгрөгийг зарцуулж 1,301.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Иргэдээс өгсөн хандив 175.0 мянган төгрөгөөр нэмэлт санхүүжилтийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс 175.0 мянган төгрөгийг зардалд зарцуулж 6,777.1 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна. Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал, санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Хишиг-Өндөр сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудал байхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд 112 мэдээлэл оруулахаас 112 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, 1 мэдээллийн хугацаа нь болоогүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн дараах дүгнэлтүүдийг хийлээ. Үүнд:

- Шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн;
- Байгууллагын дотоод хяналтын журмыг байгууллагынхаа онцлогт тохируулан боловсруулаагүй, дотоод хяналтын ажил төлөвлөөгүй байгаа нь Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан “Аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг зохион байгуулах журам”-тай нийцээгүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар түүвэрт хамрагдсан бөгөөл акт, албан шаардлага, зөвлөмж хүргэглээгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц чухал асуудал байхгүй болно.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 705.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 705.6 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 0.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Санхүүгийн тайланд залруулсан алдаа байхгүй болно.

4.2 Төлбөрийн акт

Бүтэц орон тоо, тайлант оны батлагдсан төсөвт тусгагдаагүй 1 албан хаагчийн цалингийн зардалд 705.6 мянган төгрөгийг зарцуулж Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-д "Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох" тухай заалт, санхүүгийн тайлангийн аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдэлийг хангахгүй байгаа зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

4.3 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөөгүй болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Дотоод хяналттай холбоотой асуудал**

1.1. Илрүүлэлт:

Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан “Аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг зохион байгуулах журам”-ын дагуу байгууллагын дотоод хяналтын журамыг байгууллагынхаа онцлогт тохируулан боловсруулж дотоод хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

“Аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг зохион байгуулах журам”-ын дагуу байгууллагын дотоод хяналтын журамыг байгууллагынхаа онцлогт тохируулан боловсруулж үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хишиг-Өндөр сумын ЗДТГ	1	705.6			1	705.6				